СВОБОДА — SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXIII. Ч. 152. Джерзи Сіті, Н. Дж., четвер, 2. липня, 1925. VOL. XXXIII. No. 152. Jersey City, N. J. Thursday, July 2. 1925. THREE CENTS

Заповідь страйку в копальнях мягкого угля.

СКРЕНТОН, ПА., 30. червня. — На конференції представників антрацитових (твердого угля) майнерів заявив голова Обєднаних Майнерів Америки, Джан Л. Лунс, що Пенсилвенська зелізниця, а також Джан Д. Ракефеллер, молодший, міністер скарбу Ендру В. Меллон і Чарлз М. Шваб змовились, щоби знищити юнію бітумінових (мягкого угля) майнерів. Вони, казав, хотять зломити умову з Джексонвил, Флорида, з 1924 року, яка мала бути в силі до 1-ого квітня, 1927.

Колиб вони до сього довели, казав Лунс, то 158,000 бітумінових майнерів виступить до страйку.

БОЯТЬСЯ СТРАЙКУ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 30. червня. — В тутешніх урядових кругах бояться вибуху углевого страйку.

Представники правительства кажуть, що тепер промисл в Америці продукує богато і тому в Америці тепер доба добробуту. Але якби вибух страйк в углевому промислі, так се спричинило-б застій в цілому промислі і занепад теперішнього добробуту.

СТРАТИ ІЗЗА ЗЕМЛЕТРУСУ.

САНТА БАРБАРА, Калифорнія, 30. червня. — Обчислюють, що місто Санта Барбара потерпіло наслідком землетрусів на $30,000,000 грошевої страти.

Землетрус убив 10 людий, а 20 потерпіло покалічення. Місто приступає вже до відбудови й апелює до банків у цілій Америці, щоби дали йому на се позичку в сумі $20,000,000.

Міська управа дбає про населеннє, яке спить на траві, доставляючи йому поживи.

В місті поволі вертається нормальне становище. Склепи одчинюють; банки теж уже одчинені. Румовища спровола очищують.

БАТЬКО КУЛИДЖА ВИДУЖУЄ.

ПЛІМОТ, Вермант, 30. червня. — Президент Кулидж відвідав тут разом з жінкою свого хорого батька. Йому вже трохи лекше і лікарі запевнили, що се зворот до ліпшого. З уваги на те президент з жінкою виїхали автомобілем до Свомпскат, Месс., на дальші вакації. Президент поспішився, бо в пятницю має виголосити промову в Кембридж з приводу обходу 150-их роковин обняття Вашинґтоном команди над континентальною армією.

День 4-ого джулая, який є для Кулиджа не тільки днем независимости але і днем його уродин, буде він обходити у Свомпскат.

КУЛИДЖ ВЕРНУВСЯ.

СВОМПСКАТ, Месс., 30. червня. — Президент Кулидж вернувся вже сюди з Плімот, Вермант. Він їхав автомобілем. Переїхав 182 милі за 7 годин.

МОЛИТВА ЗА АМЕРИКУ.

НЮ ЙОРК, Н. Й., 30. червня. — Кардинал Гейс доручив усьому духовенству і вірним нюйорської католицької архидіецезії молитись дня 4-ого липня с. р. за безпеченство Злучених Держав.

В день независимости Америки, казав кардинал, кождий льояльний горожанин Злучених Держав мати-ме змогу призадуматись над своїми обовязками для сього свого краю.

НАДВИШКА У ПРИХОДАХ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 30. червня. — Американське міністерство скарбу обчислило, що дня 27-ого с. м. була в буджеті Злучених Держав надвишка у приходах в сумі $250,000,000.

На суму надвишки президент Кулидж хотів би зменьшити податки.

ЛІЦИТАЦІЯ КОРАБЛІВ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 30. червня. — Урядова корабельна рада одержала 22 зголошення на купно 200 кораблів, які американське правительство побудувало вчасі світової війни.

Лиш одна з фірм, що хочуть купити кораблі, хоче закупити всі 200. Се Бостон Аерн енд Метед Компені з Болтимор, Мд. Вона предкладає ціну $1,370,000.

Інші хотять закупити лиш частину кораблів.

ДОВГ ІТАЛІЇ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 30. червня. — Італійський делеґат Маріо Алберті вернувся на короткий час до Італії задля обговорення з владою справи военного довгу. На час його неприяви переспави про сплату італійського военного довгу Америці будуть здержані.

ДОВГ РУМУНІЇ.

ВАШИНҐТОН, Д. К., 30. червня. — Американське правительство вишле небаром остру ноту до Румунії з домаганнем, щоб полагодила военний довг.

Румунія вже умовилася з другими довжниками, але справи довгу Америці ще не полагодила.

Америці винна вона $45,000,000.

ПОМЕР БУВШИЙ ҐОВЕРНОР.

НЮ ГЕЙВЕН, Конн., 30. червня. — Тут помер нині Ровлин С. Вудрафф, котрий тому 16 літ був ґовернором стейту Конектикат.

Він родився в [illegible] р. в [illegible], Н. Й.

Українські Громадяне!

Чи Ваша громада не повинна причинитися своєю жертвою до ратовання українського народу від голодової смерти?

Чи хвиля страшної руїни на українських землях не зеднає нас знова в одну могучу сімю і чи ми, українська заморська іміграція, не відповімо гідно на ляцький терор і насильство?

Кличемо ще раз:

ДО ПРАЦІ! СПІШІТЬ НА НАРОДНІ ВІЧА ТА СВОЄЮ ЖЕРТВОЮ ПОМОЖІТЬ КРАЄВИ!

По інформації пишіть до:

ОБЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ ОРҐАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ.

БОРА ВИБИРАЄТЬСЯ НА ЗАХІД НА АҐІТАЦІЮ ПРОТИ СВІТОВГО СУДУ.

ВАШИНҐТОН, 29. червня. — Сенатор Бора, предсідатель сенатового комітету для заграничних справ, виїхав нині до західних стейтів на довшу туру з відчитами проти приступлення Злучених Держав до світового суду. Буде він говорити в стейтах Вашинґтоні, Ореґоні та Айдаго.

ТУРЕЧЧИНА ТРАТИТЬ КУРДІВ-ПОВСТАНЦІВ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 29. червня. — На приказ військового суду страчено тут через повішеннє на шибениці Шіка Саіда й його 21 товаришів-Курдів, які з ним брали участь у повстанню проти турецького уряду.

Траченнє повстанця було публичне та викликало серед зібраної публики велике вдоволеннє. Декотрі з публики навіть випхалися наперед до ката, щоби помагати йому накладати висільницю на засудженців.

НЕ ДАВ ЧОВНА, ЩОБ РАТУВАТИ ПОТОПАЮЧОГО.

В суботу, 6. червня, утопився в ріці недалеко Люїз Брідж в Вінніпеґу 8-літний хлопець Роберт Ален Бек. Многі люде, що були на березі, бачили, що хлопець топиться і хотіли його ратувати. Недалеко був човен, привязаний до дерева. Коли одначе сусіди хотіли відчепити човен, аби поплисти на нім до потопаючого хлопця, властитель човна, Джордж Шредер, загрозив, що розтовче молотком голову тому, хто поважиться рушити човен. На увагу, що на ріці потопає хлопець, Шредер кричав: „Нехай всі топляться! Я їм вже досить наговорився, щоби не ходили понад ріку". Шредера остаточно перемогли і взяли човен силою, але се вже було за пізно. Хлопець втопився. Комісія коронера по вислуханню свідків випадку рішила, що Шредер поносить моральну відвічальність за смерть хлопця. Поліція одначе не мала законних підстав, щоби Шредера арештувати. Та Шредерови не пішло так гладко. Сусіди були на него такі обурені, що його хату мусіла пару днів стеречи поліція. Відтак Шредер побачив, що й поліція не здобуде йому приязни в людей, відіхав під охороною поліції на стацію, купив тикет і поїхав десь в невідому сторону.

КУЛЬТУРНА ПРАЦЯ НА ЧУЖИНІ.

Дня 30. мая відбувся в Загребі в салі хорвацьких письменників відчит п. В. Войтанівського, голови тамошнього „У. Т. Просвіта" про Івана Франка. Після відчиту відспівав хорватський хор „Бранімір" українські пісні при фортепяновім супроводі п. Войтаніської.

НОВА РЕПТИЛЬКА.

Від певного часу виходить у Варшаві часопис „Стражніца польська" призначена на кріплення патріотичного „аніму-шу" польських культуртреґерів на „кресах" та на баламучення мало свідомих одиниць. Не в тімя биті редактори швидко побачили, що польскою мовою до українського селянина не доберуться та рішили перевести частинку „українізацію" згаданої ґазетки. І ось від мая зачала виходити поруч „Стражніци польської" її посестра „Стражніца українська" (що за дивовижна назва!). Ріжниця сеї найновійшої рептильки від всяких инших хлібоїдських часописей є тільки та, що польський уряд, задля моцно діравих фінансів, не дає вже безпосередних матеріяльних фондів, а обмежившися тільки до „моральної" піддержки у виді старостинських наказів до поодиноких громад передплачувати нову рептильку.

ІНТЕЛІҐЕНТНИЙ НЕДОЛЮДОК.

В час. „Jutarni List" (Загреб) з 25. мая поміщено вістку, що колишній український громадянин і кандидат на вченого др. Хомадовскі написав в хорвацькій мові працю про „Сучасну Польщу" зі становища польських переможців. Очевидно, п. др. Хомадовський їсть польський хліб (скільки того хліба полито українськими сльозами?), бо є пресовим референтом в польськім загребськім конзуляті, і співає пісоньку на хвалу розбишацької Польщі. Але де характер і честь народня?

ЧУЖА ПРЕСА ПРО УКРАЇНСЬКІ СПРАВИ.

У великім білгородськім дневнику „Новости" появилося кілька довших статей про Україну, а зокрема про Східну Галичину, пера нашого земляка п. І. Будза, який став співробітником сього органу.

———o———

ВИНАХІД НАШОГО ЗЕМЛЯКА В ЮГОСЛАВІЇ.

Українець, о. Михайло Бесермінський, винайшов універсальний апарат — музичну машину до писання нот. Винахід важний, бо машина з повною точністю і рівночасно пише ноти, які композитор грає на фортепяні, фісгармонії або на орґанах. В сей спосіб не згубиться ні одна музична ідея, бо музична машина занотовує й найменше притиснення пальців на інструменті. Винахід має велику будучність, бо машиною заінтересувалися Американці. Апарат о. Бесермінського є вже патентований під ч. 3280 і в Загребі основується спеціяльне акційне товариство, котре має на ціли використати цей винахід. Треба додати, що о. Бесермінський був довший час парохом в нашей галицькій кольонії у Сибіню, а тепер є парохом у Славонії, в селі Пішкоревцях, також між Українцями, але автохтонами.

РЕВІЗІЇ ТА АРЕШТИ.

Дня 14. мая б. р. перевела львівська поліція основну ревізію в мешканню Федора Матчака, якого арештовано в Тернопілі, куди виїхав як інкасент видавництва „Червона Калина." При тій нагоді польські Шерльок-Ґольмси зробили небажані „відвідини" й иншим Українцям, які случайно мешкають у тій-же самій камяниці. День пізнійше переведено трус у студ. філь. А. Цибульського. Шукали дуже точно, навіть на стриху та в пивницях.

ЖІНОЧИЙ РУХ В ЗБОРІВЩИНІ.

Дня 31. травня відбулися у Зборові перші загальні збори філії т-ва „Союз Українок". На збори явилося багато Українок з міста і повіту. Від тамошньої філії „Просвіти" привитав збори делеґат Снітинський. Над рефератом п-ні О. Богачевської вивязалася обширна та річева дискусія. Збори рішили приступити негайно до практичної праці. Між иншим рішено заснувати з рамени т-ва кухню для зльокавтованих українських урядників. При тій кухні були би рівночасно ведені курси варення для дівчат. Далі рішено заснувати захоронку та робітню на уідлах. Головою т-ва вибрано п-ню Куликову, а головою орґанізаційної секції п-ню Богачевську. Є надія, що гарно започаткована праця увінчається належним успіхом.

Промислова кріза і безробіттє в Анґлії.

ЛОНДОН, 30. червня. — Сьогодня поставив в палаті громад бувший премієр а тепер провідник лівиці Ремсей Мекданелд внесенне на осуд премієра Стенлія Болдвина за се, що не вспів зарадити безробіттю, яке щораз то зростає в Анґлії.

Перед голосованнем над сим внесеннем премієр Болдвин забрав слово і сказав, що він не гадає перечити, що тепер в Анґлії промислова кріза і безробіттє, яке досі ще зростає, але він запевнив, що правительство працює, аби набудуче запевнити тривку зараду сьому лиху. Наперед, казав він, поможе трохи висша тарифа, яка спинить ввіз чужих товарів до Анґлії і тимсамим пособить збутови домашніх виробів. Далі вказав він на привернення золотого мірила гроший в Анґлії, яке, казав, причиниться до усталення в промислі, а тимсамим буде теж і зарадою в крізах.

Відтак він зазначив, що признає, що тепер велика скрута в улевому, сталевому і перевозовому промислі, але поза тими чорними пятнами, казав, треба бачити і ясне світло, а саме, треба признати, що не зважаючи на всі крізи англійський нарід таки живе щораз красше.

Вкінці він докоряв, що англійський углевий і сталевий промисл не поступає з духом часу і тому не може видержати суперництва із сими промислами Америки або других держав (Німеччини), котрі заводять у себе всі модерні уліпшення.

Додав теж, що правительство Анґлії мусить подбати, щоб американський фільмовий промисл н евипихав анґлійського.

В голосованню внесенне Мекданелда впало. За ним було лиш 143 голоси, а проти нього 373 голоси.

ШОВК ПОДОРОЖІЄ В АНҐЛІЇ.

ЛОНДОН, 30. червня. — Завтра входить в життє постанова про тарифу на шовк. Наслідком того шовк подорожіє вже від завтра. Щоб дістати засоби шовку ще перед тарифою, тутешні торговлі замовили дуже богато шовку з умовою достави перед 1-им липня. Деякі доставці не могли поспіти впору і нині посилають великі набори літаками. Також богато шовку прийшло нині з континентальної Европи в почтових пакетах.

В склепах нині великий попит на шовкові вироби, а особливо на женські панчохи. Вгадують, що від завтра сі панчохи подорожіють по 50 до 75 центів на пару.

В ГОСТЯХ У РІДНОМУ КРАЮ.

ДАБЛИН, столиця Ірляндії, 30. червня. — Сюди приїхав з Австралії архиепископ Менникс, відомий старий ірляндський патріот.

Його привитали посли з републиканської партії під проводом Імона де Валери.

ЯК ФРАНЦІЯ ВИЙШЛА НА РОСІЇ?

ПАРИЖ, 30. червня. — Тут ведуться вже кілька тижнів переговори між делеґатами Франції і російського советського правительства у справі давніх російських довгів.

Переговори ведуться головно про сплату 16 міліярдів золотих франків, які позичила Росія у Франції на ріжні будови (зелізниці, шляхи і т. п.) і на які французькі банки видали бонди, котрі розпродали кільком міліонам дрібних щадників.

Від вибуху російської революції сі щадники не одержали проценту від Росії, лиш за один рік заплатило французьке правительство. А тепер вони дурно передержують купони, але ніхто їх не хоче викупити.

Французьке правительство міліонами своїх щадників дуже журиться, бо се-ж міліони виборців, і тому дуже настає, щоб Росія згодилась сей довг і процент заплатити.

Французька делеґація предкладає російській, щоби доручила свому урядови признати довг 16 міліярдів франків і залеглий довг за процент в сумі 4 міліярдів франків, себто разом 20 міліярдів (біліонів) франків, з тим, що Росія має зачати платити процент по 10-літній проволоці.

Російська делеґація зґоджується признати довг, але тодиться тільки на половину проценту, а другу половину хоче відчислити на страти, які Франція спричинила підчас наїздів на російську територію. Одночасно російська делеґація домагається також позички від французьких банків на сплату проценту.

ФІНАНСИ ФРАНЦІЇ.

ПАРИЖ, 30. червня. — Міністер скарбу Кайо відбув нині нараду з управою Банку Франції у справі випуску нових 6 міліярдів паперових франків, на які дав свою згоду французький парлямент.

Він відбуває теж конференції з директорами банків у справі видачі золотих бондів нової французької державної позички.

ПОБІДА ФРАНЦУЗІВ.

ПАРИЖ, 30. червня. — З Марока (в Африці) повідомляють, що французьке військо побило в минулу суботу відділ Ріфів (мароканське гірське племя) в долині Лебен. Там полягло 300 Ріфів.

ЗА СКАСОВАННЄМ ПАШПОРТІВ.

БРУКСЕЛЯ, столиця Бельґії, 30. червня. — Тут відбувається зізд федерації туристичних товариств. На минулій нараді зізд постановив домагатися скасовання пашпортів для подорожуючих.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy.		Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
В Канаді належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

НЕ СЛОВОМ, А ДІЛОМ

З української громади в Сиракюз, Ню Йорк, пишуть до Обеднання:

Тов. Запорожська Січ, від. 317 У. Н. Союза на місячних зборах дня 17. червня ухвалило дати з товариської каси $25 нашому голодуючому Рідному Селу. Пересилаючи чек на згадану суму прошу гроші ці вислати нашим братам в старому краю.

Остаю з поважанням

Теодор Ковальчик, секр.

З Питсбурга, Па., пишуть знова таке:

Посилаю Вам чек на $29, котрі жертвували слідуючі добродії: п. Іван Магун $20, а саме $10 на голодуюче село, $5 на Рідну Школу, $5 на інвалідів. Петро Кудла і Федор Семко з Ренкін, Па., зібрали на забаві $9. Жертвували слідуючі: І. Цьокан, Г. Боярин, П. Кудла, Ф. Семко, М. Магун, Г. Солоденка, Ксеня Кобаса, В. Шабатура по $1, Н. Н. і Н. Н. по 50 ц. Жертви призначені на українських партизанів. З пошаною

В. Шабатура.

З недалекого Карнеґі, Па., пишуть того самого дня:

З нагоди рідкого свята в Питсбурщині, якого причиною були два молоді українській каменярі-працівники дд. Вол. Маліевич та Вас. Ониськів, питсбурські Українці, за почином місцевого комітету урядили привітну вечеру для обох соленізантів. Після привітних промов і чудової гри малих скрипаків, гості не забули теж на наших братів в старому краю. ПП. І. Швед та І. Коберський пішли зі збіркою, яка принесла $27. На цю суму зложили слідуючі: О. Маланяк $2.50, В. Маліевич, Горожовський по $2, п. Маланяк, о. Пристай, о. Пик, о. Ганяк, о. Строцький, В. Ониськів, панна О. Пристай, панна А. Курик, П. Ганя, пані Онисько, Ю. Маланяк, П. Кудла, І. Котула, П. Войтович, М. Майнаш, С. Ягелло, С. Лабойко, І. Корбецький, І. Швед, С. Дзюба по $1, п. Король 50 ц. В залученім висилаємо чека на $27, та просимо відослати зібрані гроші для голодуючих в старому краю.

Іван Швед, Іван Коберський.

Відтак патріотична громада Сиракюз, Ню Йорк, відзивається в друге ось як:

На хрестинах у гр. Николи Гальчиного гр. Онуфрий Кирака представив, що там в краю остало много сиріт, які не мають кавалка чорного хліба і про котрих ми не повинні забувати. На його поклик пп. Антін Яворський і Марта Герчак занялися збіркою, яка принесла $14.10. Зложили слідуючі: Мих. Малимон $5, Н. Гальчин, О. Кирик, В. Коній, Я. Яворський, Марта Герчак, Г. Порциналюк по $1, О. Шкляренко, І. Каній, Т. Герчак, С. Костюк по 50 ц., І. Шафран, Й. Сморунь, Г. Фидорук, М. Яворський по 25 ц., Стефанія Каній 10 ц. Просимо згадану суму переслати сиротам в краю, яких батьки впали в боротьбі за волю України. Вправді мала це жертва, але обіцяємо прислати більше небаром.

Антін Яворський, Марта Герчак.

Ось так маємо перед собою чотири факти похвальної допомоги старому краєви, які мають то спільного зі собою, що вкождім случаю поміч дає невеличкий гурток свідомих українських громадян. Звичайно в нас говориться: „І я дам, але аж тоді, як усі будуть давати". Звичайно в нас таке водилося, що для збірки треба було аж устроювати концерт, або віче, або яке друге народне свято. Безперечно, така робота дає відразу кращі збори, але й така робота вдається лишень рідше і заряджувати її можна лишень кілька разів до року. До того якраз сі, що то ждуть аж на віче, аби зложити свою жертву з усіми другими, на віча не ходять. До віча вони викручуються від жертв, бо мовляв на вічу дається, а як приходить віче, то вони не дають, бо мовляв віче не на жертви, або мовляв там нема ще всіх партій.

Отсі чотири листи до Обеднання показують, що хто хоче дати жертву, тому не треба аж ждати на віче. Жертвенний громадянин, який добре свідомий своїх національних обовязків, буде памятати на український народний дім у своїм рідним селі, як він зійдеться зі своїми односельчанами у кума на хрестинах. Він буде памятати за українських інвалідів при нагоді молебня за поляглими українським жовнірами. Він нагадає собі на поклик Обеднання на писанку для Рідної Школи на кождих зборах свого клюбу. Як він прийде на забаву до свого товариша з якогонебудь приводу, він на вид білого американського хліба нагадає собі на тих своїх братів і сестер, які тепер у краю не мають куска чорного хліба. Коротко кажучи, свідомий український громадянин памятає за потреби свого народа при всякій нагоді. Несвідомий памятає лишень на те, що хтось там не робить того, що треба. Свідомий дає на вічу й поза вічем. Несвідомий викручується від давання на всі способи: то незгодою серед громади, то непогодою, то релігійними сварками нинішного дня то українськими хрунями з триста літ тому назад. Словом, свідомі дають і дають, і запомагають націю, і будують державу, а несвідомі скиглять і скиглять на себе й других, і нічого не роблять. Та свідомі в своїй тяжкій, надсильній праці мають більше душевного здорового вдо-

НАЙ ЖИТТЯ НАС УЧИТЬ.

(Допис зі Сеґинав, Мишиґен).

Як то кажуть люде: Біда не йде до ліса, але межи людей. Таке й у нас случилося. Привела сюди гром. Параскевія Бурак, жена Михайла, із своїми двома дітьми з Дітройт до своїх батьків на вакації, але місто відпочати на фармі у батьків, найшла для себе й свого синка смерть.

Дня 17. червня родичі покійної Параски гр. Зайцови пішли вранці в поле на роботу, а їх донька із двома синками ще остала спати. Кілька хвилин опісля встала з ліжка, а з нею її 2-літний синок. Прийшла до кухні і стала запалювати в печі. До запалювання дров хотіла вжити керосини. Чи керосина не була як слід фільтрована, чи може місто керосини в банці був якийсь иньший плин, досить, що він експльодував. Експльозія розірвала баньку та обляла плином нещасну матір і хлопця. Обоє згоріли на місци. Хлопець, спалений до не пізнання, помер зараз в кухни, а мати в страшних муках померла у шпитали около четвертої години, на кілька хвилин перед прибуттєм мужа Мих. Бурака із Дітройт. Оскілько мені відомо, вони асекурації не мали, і муж із остави при життю синком відшкодовання не дістануть ніякого.

Зі сеї нещасної пригоди виходить осторога для молодих жінок і мущин, котрі живуть з родинами в таких хатах, де вживається керосини при розпалюванню дров в печи. Кажу, мущинам, бо прецінь зимою по більшій части мущина встає перший з ліжка і розпалює в печи, і отже йому може така пригода статися як покійній Параскевії.

Зі сеї пригоди виходить теж наука, щоби не відкладати на пізнійше свого обезпечення, мовлячи: Я ще колись вступлю! Тепер не маю гроший! і т. д. Гроші знайдуться! Вступайте зараз!

Хочете інформацій, голосіться до секретаря якого товариства або братства, відділу У. Н. Союза а він з охотою пояснить всі ті великі користи, які за такою низькою членською оплатою дає Український Народний Союз.

Александер Варян,
секр. від. У. Н. Союза ч. 309.
903 Nort 6th St.

ГОЛОСИ СТАРОКРАЄВОЇ ПРЕСИ

В обороні доброї справи.

В цілому світі принята практика, що всякі особисті а безосновні напасти непочитальних людий, а ще до того напасти в невідповідній та некультурній формі, лишаються без відповіди. Думаю, що з тої саме причини і напасти еп. д-ра Хомишина в клясичнім свого роду посланню „До Всечесного Духовенства стан. епархії" (Станиславів, 1925) на о. д-ра Яр. Левицького за порушену ним недавно в „Ділі" думку оснування краєвого церковного товариства, не одержали досі належної відправи. Не маю найменшого уповажнення говорити за о. д-ра Л. На мою думку однак цілковита мовчанка на напасти еп. Х. може бути шкідлива для порушеної справи. Тому я, що вважаю думку о. д-ра Л. дуже щасливою і переведення її в життя дуже корисною, смію виручити о. автора і сказати в обороні його проекту кілька слів.

Запроєктоване о. Л. товариство мало би більше-менше ті самі завдання, що давні Ставропігіяльні братства. Воно мало би право зорганізовано заступати всіх вірних у таких церковних справах, в котрих міряне можуть всюди голос. В першій мірі — і о. Л. це зазначив виразно — при нагоді іменування епископів і тоді, коли епископи парушують протизаконно права й звичаї нашої церкви (прим. целібат). Притьому о. Л. виразно пошанував належні права та авторитет епископів.

До всякого проєкту можна ріжно ставитися. Зокрема проєкт о. Л. можна назвати доцільним або недоцільним, практичним або непрактичним, добрим або невдалим, корисним або шкідливим. Що, голова, то розум! Поставитися однак до нього так, як поставився еп. Хомишин в своїм останнім посланню, це вже надто оригінально.

Ось що пише еп. Хомишин: „Один з священиків у Львові безсоромно (!) в світській часописи пропонує отворення краєвої Ради церковної, яка би чувала й постоювала за права Церкви, себто (!), щоби вона чувала над епископами (!) і їм диктувала (!!). Розуміється само собою (!), що така краєва Рада церковна утворила би в кожній епархії Раду дієцезальну, а та знов в кождій парохії Ради парохіяльні, котрі би чували над парохами і їм диктували (!!). Гарна перспектива! Значить, ходить о се, щоби в парохії рядили не парохи, але комітети і старші братя (!). Ось і готова у нас радянсько-большевицька церква (!!)"...

Значить, заступити чужого ц. к. намістника своїм краєвим церковним товариством, це большевизм. Большевизм також признавати в церкві всякі належні права епископам, а допускати тільки вірних до дорадчого голосу в справах церковно-політичних чи церковно-народних. Коли це справді большевизм, тоді першими большевиками були хіба апостоли.

Еп. Хомишин у своїй непогамовній палкости допускається також пересади в тім, коли каже евентуальному товариству „чувати над епископами та їм диктувати". Стверджую, що це зовсім безосновне й нельоґічне заключення слів о. Л. А вже хіба виключно злій волі еп. Хом. можна приписати останні слова: „Ходить о се, щоби в парохії рядили не парохи, але комітети і старші братя"...

Не хочу зовсім полемізувати з еп. Хомишином. Ціле його „послання" не надається до того, щоб його поважно трактувати. Я хотів тільки в обороні доброї справи пригадати тим шан. читачам, котрим попаде в руки згадане „послання" еп. Хом., зміст статтейки о. Л. та запевнити їх і успокоїти, що о. Л. до „безсоромних большевиків" за його проект гоїд зачисляти, не вважаючи на те, що якщо о. Л. мав нагоду та охоту віддавна читати всякі „послання" еп. Хом., то у нього таки „безсоромним большевизмом" легко заразитися.

Виходить, що думки оснування краєвого церковного товариства не слід нам понехувати, а навпаки, переводити її якнайскорше в життя.

свящ. С. Д.

(„Діло")

З українського житя в Америці.

МІНЕАПОЛИС, МИНЕСОТА

На поміч голодуючим селам.

Голос роспуки наших братів селян у старому краю дійшов і до нас, закинених у далеку Минесоту. Правда, є й в нас люди, які немовби затялися доказати, що правду говорили наші праділи, що ситий голодного не знає, але серед громади віе вже зовсім не тим духом. Починають уже Українці що раз краще розуміти, що в нинішні часи боротьби головною основою народної роботи є не балачка, а робота. Не високі слова про любов до рідного краю, але матеріяльна допомога. Патріотизм засвідчується не говоренням про свою свідомість та домаганнем почестий, але працею для народа. Не хочемо ми вже дивитися на слова, але на діла. Най свідчать про свідомість громади не гучні слова, але факти, які представляються цифрами. Лях-наїзник-кат затирає руки, коли він може похвалитися, що він зґладив стільки-а-стільки наших людий, а ми повинні затирати руки, коли ми можемо показатися, що ми вратували стільки-а-стільки своїх людий. Хвалиться Лях-кат у своїх ґазетах, кілько він зібрав марок на польщенне українських земель, похвалитися нам можна не грімкими резолюціями, ухваленими проти ляха-ката, але сумами, які ми зібрали на вратовання нашого народа перед ляцьким наступом.

З такими думками приступала ся громада до акції на допомогу голодуючим селам. Щоби акція пішла, як найкраще, комітет зеднаних товариств міст Минеаполиса й Сейнт Полса, на чолі котрого стоять: гр. Йосиф Греськів яко предсідатель, гр. П. Андрущак яко касієр та гр. П. Пікула й гр. Т. Матчук яко секретарі, постановив звернути всю роботу під сей час на допомогу голодуючому селу, щоби в той спосіб не розбивати народної акції. Відгукнувшися на клич зі старого краю **на поміч голодуючим селянам**, наш комітет подав його далі, щоби по всій Америці гуло: **На поміч голодуючим селянам.**

Для піддержання акції урядили зеднані Товариства в Минеаполисі й Сейнт Полс величавий злучений баль. Відбувся він в Українськім Народнім Домі під числом 1007 при Мейн стріт, дня 14. червня. — Саля була наповнена битком. Було дуже богато американської молодежи, а мало було тих, яких повинно бути найбільше, себто тих, які перші повинні помагати голодним, бо вони найситійші. З огляду на взнеслу ціль балю, Український Народний Дім відступив галі за дармо. Дав ще до того й свою орхестру, а Жіноче Товариство при Українськім Народнім Домі зарядило летючу почту та прищіплюванне входячим гостям синьо-жовтих відзнак. Забава відбувалася прекрасно, та найважнійшою частиною її була збірка на голодних селян під польською окупацією.

Приходу з балю було 97 долярів і 35 центів, а кромі сього добровільні жертви зложили отсі добродії:

Товариство Зап. Січ, від. 385 У. Н. С., ухвалило з каси $50.00, Укр. Р. Музичне Тов. $5.00, дальше на поклик предсідателя Тов. Зап. Січи на мітинґу і на гали на Бали зложили О. Дм. Критка $4.00, Н. Кіт $2.15, дальше по два доляри зложили: Н. Бойко, Й. Литвин, О. Козак, Ів. Козак, Н. Ґрубрин, Я. Ґрубрин; по одному долярови зложили: М. Хас, Вас. Козюк, О. Шабатура, Й. Греськів, Ів. Шміґановський, В. Рефцьо, К. Сокіл, М. Пасічник, А. Зубрицький, П. Бутрин, П. Андрущак; П. Парцей 65 ц.; по 50 ц. зложили: П. Вонс, Д. Скрипець, Ів. Гринчук, О. Дяконюк, Дм. Менюк; Д. Сомонюк 40 ц. Загальна сума виносить $185.05. Всі гроші переслано на руки Обеднання.

В сей спосіб підняли Українці міст Минеаполиса і Сейнт Полс, Минесота, старокраєвий клич **На Поміч Голодуючим Селянам.** Після него вони хочуть бути суджені. Вони певні, що й другі громади сповнять свій обовязок та не дозволять, аби крик роспуки наших голодуючих братів найшов у їх серцях лишень пустий відгук.

ГЕЙЗЕЛТОН, ПА.

На поміч Голодному Селу.

Поклик Обеднання українських організмацій в справі допомоги голодному селу не пройшов безслідно. Українські громади стають до праці і минимо тяжкого часу безробіття, все таки находять малу лепту, щоби хоч частинно помочи своїм братам в старому краю. А доля їх незавидна!

Краєві часописи переповнені криком роспуки і кличуть о поміч. Українські громади в Америці чують цей клич о поміч і подають свою помічну руку.

Гейзелтонська громада вислала до Обеднання суму $78, яку розділюємо як слідує: $22 на сироти в Галичині, $20 на голодуючих, $18 на Рідну Школу, $18 на політичних вязнів. З цеї суми $38 з каси місцевого українського комітету, $22 зі збірки в церкві, а $18 зібрано підчас панахиди по О. Бесарабовій. Місцевий комітет, котрого секретарем є О. Шараварко, приготовляється до віча в короткім часі та поведе знова акцію за збіркою жертв. Народна робота в Гейзелтоні не приносила стільки плодів, як можна було сподіватися, бо гейзелтонська громада перебудовувала свою церкву і не мала своєї галі.

НЮАРК, Н. ДЖ.

Тов. Січ, Сотня 2, Округ 5, пише в листі до Обеднання:

Висилаємо чек в сумі $52 на поміч Голодному Селу як збірку з віча та від Січової орґанізації в Нюарку. Ми скликали віче, щоби порадитися як дати поміч голодуючим братам в старому краю. Після промов заряджено збірку, на яку зложили слідуючі:

П. Гриник, М. Глива по $, о. сов. Й. Чаплинський $3, Й. Крук $2, Т. Оренчак, С. Карпа, Т. Каськів, П. Лобор, І. Дебайло, К. Базарніцька, Л. Маляр, І. Гураль, Т. Юревич, Т. Мельник, І. Лисак, І. Вовчук, І. Слободюк, М. Бордаль, С. Шіпка, А. Петрусюк, Т. Багній, Т. Ґема, С. Рудий, І. Сторожук, В. Василишин, Д. Саміла, Г. Бірішний, А. Фещук, М. Пасічник по $1; Савіцький 50 ц.; І. Павлоняк $2; дрібними датками $8.

Всім жертводавцям складаємо щиру подяку.

Стефан Шіпка.

ДЖЕМЕЙКА, Н. Й.

Всюди лунає голос допомоги голодуючим.

Обеднання в Філаделфії дістало від гр. Івана Париляка листа, в якому сей пише:

„Прошу ласкаво приняти від мене чек на 10 долярів та переслати на поміч голодуючому населенню в старому краю. — **Іван Париляк."**

В СПРАВІ НАРОДНИХ ВІЧ.

(Поклик до всіх українських громад в Америці).

На поклик Обеднання українських організацій відгукнулося богато українських громад, які — не зважаючи на горяче літо — хотять скликати у себе віче та просять прислати їм бесідника. Виходить таке, що кілька громад просить о бесідника на ту саму неділю, а друга неділя остає без віча. Щоби як слід поділити працю, звертаємося до українських громад зі слідуючими вказівками:

1) Всі громади, які бажають уладити у себе віче, хай негайно віднесуться до канцеларії Обеднання, яка в порозумінню з громадою визначить речинець віча.

2) Проситься зазначити в письмі, чи булоб можливо устроїти віче в суботу вечер або в неділю вечер. В той спосіб булоб можливо устроїти 2—3 віча в поблизьких громадах та заощадити кошти подорожі бесідника.

3) Подати, чи в даній місцевости виходить яка англійська часопись та чи булаб можність помістити в ній резолюції віча.

Українські Громади!

Послідний акт ляцького варварського насильства над нашим народом не сміє пройти безслідно. Світ мусить дізнатися про те, як живе наш нарід під ляцьким ярмом.

В старому краю немає можности вільно висловити свою думку. Це вільно зробити нам, вільним горожанам вільної Америки. І наш голос, голос протесту проти ляцького знущання та варварського насильства мусить загомоніти скрізь, де живе хоч одна українська душа.

Тому кличте всіх на масові віча!

Кличте на допомогу загибаючій нациї!

Кличте на допомогу борцям, які падуть в боротьбі за волю України!

По інформації пишіть негайно до Обеднання Українських Організацій.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Січовик з Вест Філаделфії. — Просто неможливо вірити, щоби правда було те, що Ви пишете, себто, щоби деякі Січовики забулися так, щоби волїли організувати забави для польських звонків, як до українських організацій. Неможливо й вірити, щоби навіть мунщай тягнув Українців до хрунівської роботи. Коли хочете, щоби такі вістки трактувати поважно, то подайте імена тих осіб, що організують наших людий до польських звонків, то покажіть імена людий, які вони збаламутили. З фактами в руках буде можна такі закиди трактувати поважно.

М. Пипюк, Пасейк, Ню Джерзі. — Ся частина Вашої дописі, яка заповідає й закликує громадян до участи в пікніку, се не допись, а оголошенне.

Роман Дмоховський.

ДВА ЛИСТИ.

(„Приписового целебса" і пастирський Еп. Григорія).

Я одержав листа з отсею адресою:

Вп. Роман Дмоховський
„приписовий целебс"
Пршемисьль
Сонд окренґови.

Зміст листа:

Ваше Преосвященство!

Хто пише „драматичні посланія", дає наставленія і „вітцівські" поради питомцям і ректорам, з рамени кого екскомунікується Епископів і Митрополитів, той принайменьше мусить бути патріярхом — як не українським Папою!

Мене Ваша Сьвятість не застали в дома. Я їздив закладати вже девятий сирітський захист в Станиславівській дієцезії; тому нехай Ваша Святість будуть ласкаві звинити неприсутність Вашого вірного підданого.

Зазначу, що я при тій нагоді Вашу Сьвятість виручив грошево.

Осібно висилаю Вашій Сьвятости статут нашого Товариства до ласкавої апробати.

Цілуючи Вашій Святости капці — очікую дальших наставлений і вітцівських порад, остаю в покорі — найнизший слуга Вашої Святости

о. Др. Аксентій Бойчук.

Станіслав, 11/4 1925.

П. С. Дякуючи за памятковий образок Вашої Святости— осміляю похвалитися, що я таких образків раз одної днини вислав аж 18.000 штук в дієцезію.

о. Др. Бойчук.

Подаю зміст цего листа без жадних змін до прилюдної відомости, щоби наша суспільність переконалася, в чиї то руки віддається виховання молодіжи, яка почула в собі поклик Божий посвятитись духовній службі і Христовою безсмертною Правдою служити Рідному Народові!

Я вже мав нагоду читати листи о. Доктора св. Богословія і Ректора духовної семінарії в Станиславові до Редакції „Українського Голосу" — листи, які під оглядом стилю і слів не уступають в нічім стилеви вуличних шумовин.

Поспитає кождий, що спричинило висланне висше наведеного листа до мене. Загально знаний факт прогнання круглого сироти з Захисту в Станиславові викликав серед нашої суспільности зрозуміле і обурення. Ціла преса напятнувала цей огидний факт самоволі і нелюдяности духовних властей в Станиславові, як противний найпримітивнійшим вимогам етики, гуманности і милосердя.

І коли я з іншими членами Перемиської громади брав участь в духовних реколекціях під проводом о. Ігумена тут. Монастиря оо. Василіян і почув з уст проповідника, що найприємнійшим є Богу акт милосердя супроти ближнього, я прийшов до переконання, що виголошені о. Ігуменом слова, з'огляду на висше наведений факт в Станиславові, стоять в різкій суперечности з евангельською радою, яку він подав. Перебуваючи хвилево в Станиславові, хотів я побачитись з настоятелем сирітського захисту, а не заставши його дома, вислав листа, в якім під вражінием відбутих духовних вправ в спосіб чемний представив брак милосердя відносно викиненого з Захисту круглого сироти.

А щоби плястично представити цю нелюдяність, переслав я о. Ректорови образець представляючий Спасителя, котрий пригортає діти до себе і благословить їх. — На моє письмо одержав я на вступі цитований лист.

З листу о. Ректора Д-ра Бойчука дізнався, що о. Ректор узнав мої заслуги на церковнім поли, коли мене заіменував Епископом номінатом, титулуючи мене Преосвященим і узнав мене гідним найвисших духовних достоїнств в Єрархії католицької церкви. Ціню дуже той аванс, тимбільше, що походить з авторативного місця, якого голоситься всему світу, що для спасення і освячення нашого народу є доконче потрібний целібат. — Не можу уважати цего листу за кпини, бо не припускаю, щоби о. Ректор до світського грішного чоловіка міг так писати. І я цей лист мушу трактувати поважно, бож его не писав якийсь гультіпака-блазен, а Ректор Св. Богословія, права рука Еп. Григорія.

Не знаю тільки, чи з цего листу, в котрім о. Ректор відзиваеся до мене через „Ваша Святість", буде вдоволений Преосв. Григорій, який в пастирськім листі до духовенства Станиславівської Єрархії скартав мене за „приписового целебса" а мого брата Стефана „в сурдуті" за промову, виголошену на протицелібатовім вічу, — як рівнож не много розбираючи, болотом обризґав все громадянство. В тім листі каже Преосв. Еп. Григорій, що ціла наша преса, не виключаючи церковної „Ниви", безбожною ложею і террором перфідно веде боротьбу проти церкви і епископів, всіх без винятку називає духовними большевиками, які підпалюють церков, щоби її знищити. Найкрасших синів народу, відданих цілим серцем і душею народно-церковній справі, називає штубацькими арроґантами а священиків бувшого тов. Св. Ап. Павла моторами і інструкторами тої деструктивної роботи, яку ціхує лож, облуда і террор і закидує цілому громадянству, що бажає радянсько-большевицької церкви. — Я навів тільки маленьку частину того Пастирського листа, щоби громадянство переконалось, який визов кинув нам князь церкви.

Дальше в тім листі є категоричне заперечення бультоби котрий з Епископів урядово проголосив целібат, що врешті нікого з питомців не змушується насильством до целібату і не прикладається револьвера до голови, тільки представляєсь питомцям взнеслість і хосенність целібату.— Вкінци поручає Епископ, щоби священики заохочували вірних до відмовлення 5 рази Отче наш і 5 рази Богородице до найсв. ран Христових, що пятниці — яка то молитва має бути середником на скріплення католицького духа в нашім народі. — Додаю, що цей лист має бути відчитаний вірним в Станиславівській дієцезії.

Я подав лист пастирський Преосв. Григорія, котрий має власть не з Риму, але від самого Христа, без жадних коментарів. Хто цікавий, хай собі его в цілости прочитає. Мені яко будучому українському Патріярхови надіслано урядово цей лист з Станиславова і завдяки чемній увазі духовної Власти в Станиславові я прийшов в посідання цего цінного документу.

Якжеж той лист ріжниться від листу пастирського Еп. лат. в Перемишлі Новака при вступленню Єго на епископський престол в Перемишлі. Яке там богацтво взнеслих думок, які там слова батьківської любови, з якими звертається він до підчиненої собі пастви. Він витається з членами Капітули як своїми дорадниками, благословить не тільки своїх вірних, він витає не лиш греко-католиків, але і тих, котрі відпали від єдности з католицькою церквою, тих Поляків, котрі є протестантами, маріявітами і т. д. А у нас ганьбиться на проповідях наших братів Придніпрянців, називаючи їх вульґарно шизматиками, котрі всі мають піти до пекла.

Я, не вважаючи на громи в пастирськім листі Преосв. Григорія, буду дальше виступати проти всіляких лицемірів і фарисеїв, котрі публично голосять, що нікого лишень Христа о раду питають і з Христом розмовляють, і я певний, що ціла суспільність стане по моїй стороні.

Закінчу словами одного з великих німецьких письменників, що найгіршою, найбільше деморалізуючою річею є нещира побожність, а на наше нещасте та форма у нас поширюється, — побожність стараються попирати а моральність і етика тимчасом упадає.

(Перемиський „Український Голос").

МОНАХ УСМАР УБИЙНИКОМ

Лава суддів присяглих в Монтреалі признала монаха Усмара винним смерти 8-літнього хлопця, сироти у сиротинци. Минувшого січня хлопець занечистив свою одіж і Усмар, щоби покарати його, всадив його у ванну наповнену горячою водою. Хлопець прямо зварився і помер. Обжалований признався, що поводився з сиротами по звірськи і то не тільки він сам, але і другі наглядачі.

В. БУДЗИНОВСЬКИЙ.

Сава Чалий.

(Історичне оповідання).

(15)

— Се, що я сказав про Зоську Курчинську і її маму.

— Чому не мислиме?

— Деж и такий пбан!

— Чому ні? Саме тому, що такий пан. Чи ся пані, що так скоро мліє, має діти?

— Має сина, але його тут нема. Він в школах. В Ярославі у єзуїтів.

— На кошт гетьмана?

— Мабуть. Гетьман богато дітий дає до школи.

— То безпечно гетьманич. Коли гетьман хлопця дав до школи, його мамі дав село, то я не сумніваюся, що її муж взяв її на його приказ. Таких богато.

— Та богато, — Шаровскі зітхнув. — Кажуть, що тільки хлоп невільник. А бідний шляхтич не в неволи? Кажуть йому, бери сю, він мусить брати. Бере і мусить тішитися, що так скоро дістав сина, чи доньку. Ще коло такої дитини треба танцювати більше, ніж коло власної, бо як вмре, то втратиш ласку її тата і він відбирає маєток, який дав був твоїй жінці. Бо він не тобі, не їй дав, тільки своїй дитині.

Шаравскі ще раз зітхнув, бо й йому син помер, та по смерти сина гетьман відібрав село і дав иншому. Коли Шаравскі був розжалоблений і розбалакався, то вже не було стриму. Виливав усю свою душу.

— Инші мають відшкодоване бодай в тім, що їм лишаеться гарна жінка. Що раз, будучи ще дівкою, прогрішила, можна переболіти. Але я, втративши сина моєї жінки, втратив село і лишився тільки при доходах звичайного ротмістра, та при такій жінці. Тьфу! Я не годен збагнути, як то могло статися, що гетьман мусів її дати мужа. Він звиток краси і превибагливий, а вона, кажу тобі, така погань!

— Могло бути по пяному. Що було під рукою те й взяв.

— Та хиба по пяному. Але чому саме мене покарав нею? І препогана, і могла би бути моєю мамою, і якась поломана каліка, що вічно стогне, і... і вмирати не хоче! Я, за котрим всі дівки дуріють, мушу жити з такою.

— Покинь службу і приставай до гайдамаків! — Чалий сміявся.

— Добре тобі сміятися... Бігме зроблю се, як вона завізьмеся і схоче довше жити. Мене ще лиш одно здержує... Мене любить одна дівчина, я її. Може потішуся, як її віддадуть. Правда, буду мусів ділитися з другим, але ліпше щось як нічо.

— Ми тут балакаемо, а гайдамаки мабуть не дармують. Треба би щось обдумати.

— Думай ти. Бо як, я гадаю собі мою жінку, ще й одночасно в моїй души вирине образ тої дівчини, котру я люблю, то моя голова не годна нічого вигадати. Ти такої жінки не маєш, ані такої дівчини не любиш, отже в твоїй голові ясно. Не зробиш ніякої дурниці.

— Ходім подивитися на той яр, в котрім ти загадав спіймати Голого. Як побачу терен, то може вигадаю щось путнього.

— Насамперед пообідаемо. Твої козаки мабуть також голодні.

Пообідали. Шаровскі заливав червака, що їв його серце. Виходячи зза стола хитався і ледви сів на коня. Він і Чалий поїхали в сторону яру за селом. За ними ступала полусотня Чалого. Та, котра стояла перед двором на улици.

— Мої драґуни скриті десь тут в хащах край яру, — Шаравський промовив, коли віхали в чагарник.

— Прикажи, щоби вийшли на чисте місце. Хочу їм придивитися і вимїркувати, що ними можна зробити.

Приїхавши на місце, Шаравскі скликав цілу сотню драґунів, що були розставлені в хащах здовж яру, на простору, чисту галяву. Українці між драґунами вже знали, що Сава в Малахові і знали як поводитися. Коли Сава станув перед сотнею, Українці поздоровили його, здоймаючи перед ним шапки. Сава помітив се і зрозумів їх. Затямив собі, котрі.

— Частину твоїх драґунів треба буде вислати до двора, — Чалий промовив до Шаравського. — Мої козаки, що лишилися в дворі, прийдуть сюди. Не ялося, щоби двора боронило чуже військо.

— Очивидно, очивидно, — Шаравскі потвердив. — Вибери кілько, як міркуєш, треба і зараз вишли їх.

Чалий вибрав тих, що витаючи його, поскидали шапки. Він відіслав їх до двора. Пішли самі Українці, лишилися Волохи, Німці й Татари.

— Я міркую так, що Голого найліпше дожидати в ярі. Частина війска повинна увійти в яр, решта нехай лишиться поза яром. Коли Голий, увійшовши в яр, зачне битися з тими, що в ярі, на його плечі вдарять ті, що будуть, поки що, уставлені десь біля входу в яр.

— Дуже розумний плян, — Шаравскі відповів хитаючися на кони. Поділи війско і частину, кілько гадаєш, пішли в яр.

З двора надійшли козаки Чалого. Він обставив ними береги яру і з Шаравским, та з рештою своєї сотні поїхав далі до козаків Шаравського, що сиділи в засідці. І там українська частина козаків привитала Чалого так, як се була зробила частина драґунів. Ту частину Чалий лишив далі в засідці разом зі своїми козаками, решту вислав у яр. Взяв свого осаулу на бік і сказав йому:

— Господь Бог знає, чи Голий прийде. Надіюся, що прийде, Тебе лишаю тут отаманом. Як Голий прийде, то всі разом вдарите на тих, що в ярі. Я буду вгорі пильнувати, щоби хто тамтуди не вихопився. Як Голий не прийде, то хиба тому, що не вірить мені і боїться зради. Що я тут, йому без сумніву сказали ті, що взяли з собою попа. Як не прийде, то ти дожидай його по північи найдалі яку годину. Не діждавшися, справся сам з гетьманськими.

По виданню такого приказу, Чалий відійшов з Шаравським і засів в кущах край яру.

— Гадаю, що поки зайде сонце, ми тут безпечні, — сказав до Шаравського. — Добре було би на тім свіжім воздусі з годину проспатися. Як би була яка небезпека, вартові розбудять нас.

— Отся твоя рада наймудрійша з того, що ти тут вигадав, — відповів Шаравскі, котрому вино й так хилило голову до долу.

Пішов за приміром Чалого, ляг в траві і зараз заснув. Чалий не засипляв. Коли Шаравскі став хропіти, Чалий прикотився під його бік. Трутив його ногою раз і другий, на пробу чи твердо спить. Коли Шаравскі спав далі, Чалий вийняв з його футерала пістолю, викрутив і викинув кулю, висипав половину пороху, і пакулу, не прибиваючи її, впхав назад. Всунув пістолю у футерал і обережно висунув з піхви шаблю, але тільки троха. Всадив між шаблю і піхву тріску, та всунув на силу назад. Вартовим приказав добре пильнувати Шаравського, наколи би пробудився, і сам прижмурив очи. Заснув і спав аж до ночи. На годину перед опівночию пробудився. Шаравскі далі спав. Чалий напхав люльку, запалив і пакаючи сидів біля сплячого ротмістра.

Нараз ротмістр схопився на рівні ноги і протираючи очи крикнув.

—Що се?! То сон, чи справді стріляють?

(Дальше буде).

ФАРМИ!

ДУЖЕ ДОБРА НАГОДА для скорого купця, фарма одна миля від міста, школа при фармі, 185 акрів землі, 120, орної землі а решта пасовисько і ліс, сад, ріка, дім 10 кімнат, вода в домі, велика стодола, сайло, інші будинки все в добрім стані, 22 корови, бугай, 3 гарні коні, 200 курий, 20 гусий, качки, вся потрібна машинерія і посів, приносить добрий дохід. Ціна $8,000, готівкою $3,000.

Контри штор приносячий добрий прихід, дім і земля, сад, при стації, 150 курий, корова. Ціна $3,000, готівкою половина.

M. PISARKO,
116 E. 7th St., New York City.

НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ФАРМ.

Фарма 73 акрів, дім 8 кімнат, 7 инших будинків, 6 акрів ліса, сад, 12 акрів вівса, 10 кукурузи, 11 пшениці, 9 жита, решта сіно і пасовиско, вода в будинках, 4 корови, 2 коні, 6 безрог, 500 курий, качки, гуси, фармерська машинерія. Ціна $5.000, готівкою $2.000.

Фарма 50 акрів, 5 акрів ліса, решта управлена земля, 1 корова, 300 курий, дім 7 кімнат, 4 инших будинків, фармерські машини, 2 милі до міста, школа при фармі. Ціна $3.700, готівкою $1.500. — **F. FILANOWSKY, 103½ St. Mark's Pl. (E. 8th St.), New York City.**

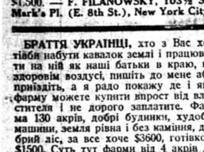
БРАТТЯ УКРАЇНЦІ, хто з Вас хотівби набути кавалок землі і працювати на ній як наші батьки в краю, на здоровім воздусі, пишіть до мене або приїздіть, а я радо покажу де і яку фарму можете купити впрост від властителя і не дорого заплатите. Фарма 130 акрів, добрі будинки, худоба, машини, земля рівна і без каміння, добрий ліс, за все хоче $3600, готівкою $1500. Суть тут фарми від 4 акрів до 300 де є много наших людий, фабрики, близько міст і добре платять за фарлерські продукта. Їхати до Norwich, Conn. і зателефонувати на мою фарму а я вийду по вас на стацію. Мій адрес: **Mikolai Lagoda, P. O. Box 211, Versailles, Conn.** Телефон: 1526 ring 14 Norwich, Conn. 148-52

ФАРМА в селі 76 акрів на головній дорозі, 55 миль від Ню Йорку, 2 милі від фабричного міста і стації, електрика, дім 10 кімнат, великі стодоли, 6 забудовань, будинки в добрім стані, 3 коні, 3 корови, 250 курий, 20 качок, 14 гусий, 2 безроги, вся машинерія і засів, продам або заміняю за реальність в місті. Ціна $8000, готівкою $3000. Голоситися до: **ZSOLDOS, 349 E. 72nd St., New York City.** 152

НА ПРОДАЖ корнеровий дім і штор коло укр. церкви, дім 4 поверхи, 11 кімнат і штор, ванна, електрика, огрівання горячою водою, вуглевий і газовий пец, дім має 3 порчі і ново помальований, будований всего 8 років. Добра нагода для Українця, котрий хоче купити бизнес. В шторі продаєся айскрім, соду, кенди, цигари і медицину. Ціна $15,500 если продасться до тижня. 151-54

Голоситися до:
D. KARPOVICH,
1076 Fullerton Av., або 406 Ridge Av., Allentown, Pa.

$295 Купить цілий дім!

B ISELIN, N. J.
$2950 ПОВНА ЦІНА
$295 А НЕ БІЛЬШЕ
Решта місячно як рент

КУПИТЬ цілком новий з 4 кімнат і купальнею Домик, пивниця, всі прибори до купання, ґез, електрика, вода, лоти 40x100, 1½ блока від стації; 45 хвиль від міста; головна лінія Пенсилв. колії. Будівниче Позичкове Тов. в Іселін помагає членам дістати позички на малі сплати. — Пишіть або приходіть.
Офіс отворений до 6. вечер денно.
SUBURBAN HOMES
Suite 93, 180 Broadway, N. Y.

ЧИ ВИ ЗДОРОВІ? ПОПРОБУЙТЕ СЕ!

Замкніть свою ліву долонь, стискаючи добре пальці разом. Відтак тисніть вказуючим пальцем лівої руки мягке тіло межи палюхом а вказуючим пальцем. Тепер скоро випростуйте праву руку і дивіться в місце, де тиснулисьте пальцем, чи побачите на сім місци сейчас приходячу назад червону кров, чи блідо білий кольор показуеся. Як що се послідне, тоді Ви потребуєте більше крови. Попробуйте подумати яка причина сего. Чи їсьте добре? спите добре? чи Ваш жолудок в порядку? терпите може на нестравність? Чи скоро чуетеся утомленими? Чи маете часто затверджение? Чи маете всегда добрий апетит? Тисячі мущин, женщин і дітий нераз лічиться безуспішно на инші хороби, коли їх правдива слабість є сей монстер солітер. Правдиві познаки його суть відпадки частями, похожі знаки, втрата апетиту, обложений язик, горячка, біль хребта і ніг, завороти, біль голови, умлівання від порожного жолудка, темні знаки під очима. Жолудок тяжкий, чуттє повзания в жолудку і кишках. Жовта шкіра, утрата ваги, недобрий віддих. Нема охоти до життя, праці, нема амбіції, все лінивий. Епілептичні напади знані як причина хробака, який нераз доростає 50 фітів. солітер повзучий до гортанки, може вадусити свою жертву. Позбудьтеся його заки незапізно. Пришліть $10.48 на повну дозу Laxtan знаменитий препарат на солітера ще днесь. С. О. D. не висилаеся. Подайте вік. Він є нешкідливий, коли не маете солітера і продається лишень у Laxal Co., 648 Laxal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa. Заасекурувати пачку додайте 25 ц. (B-19)

DR. M. SMITH
16 [illegible] 7th STREET, NEW YORK
Tel. Orchard 6072
коло церкви св. Юрія.
Говорить по українськи.
[illegible]

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КЛІФТОН, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що мітинґ відбудеться в неділю, 5-го липня, о 2-ій годині пополудни. Подається до відома, що Тов. змінило свій мітинґ, котрий відбувався що другої неділі по першім на першу неділю по першім; тому тепер мітинґи будуть відбуватися в першу неділю по першім. Також повідомляєсь, що Тов. змууволось з парафіяльної галі під число 115 Президент стріт і Парк евені, де тепер будуться відбувати мітинґи Тов. Взиваєся довгуючих, щоби прибули на мітинґ і вирівнали свої залеглости, бо впротивнім разі можуть бути суспендовані. — О. Зубар, предс.; Гр. Яськів, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. Зап. Січ, від. 206, подає до відома всіх своїм членам, що мітинґ піврічний відбудеся в неділю пополудни о годині 1.30 в церковній гали дня 5. липня. Проситься всіх членів, аби явилися на сей мітинґ, бо суть важні справи до полагодження. Котрий неявиться заплатить кару 25 ц. а урядник 50 ц. — Ів. Затонський, предс.; С. Бардачевський, секр. фін.

МЕНВИЛ, Р. АЙ. Бр. св. Стефана, від. 181, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудеться 5. липня 1925, в У. Н. Домі. Неявившийся член буде караний після статута. Початок мітинґу о 1-шій пополудни. — Н. Шевчук, предс.; Н. Шпак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Отсим повідомляється всіх місцевих і позамісцевих членів Тов. Вільних Козаків м. Львова, від. 143, що з причини американського свята 4. липня, наші піврічні збори відбудуться в четвер, 2. липня сего року, в сали ч. 1. У. Н. Дому, 217-219 Іст 6-то ул., о годині 8-ій вечером. Проситься всіх членів явитися на час. Єсли хто з членів не появиться на сих зборах і не дасть причини, чому не появився, такого члена вкараеться після статута Товариства. Хто з укр. громадянства в Ню Йорку ще неналежить до жадного укр. Товариства і до У. Н. Союза, просимо прийти на сі збори, де одержите всякі інформації. Тов. Вільних козаків м. Львова буде принимати нових членів до Тов. і У. Н. Союза без вступного. — М. Никифорчин, предс.; І. Поважений, секр.

ЛЕЙКВУД, О. Бр. Сош. св. Духа, від. 108, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ, який мав відбутися 5-го липня в неділю о першій годині в гали церковній, відбудеся о годині 10-тій рано з причини, що в неділю по обіді буде Пікнік, котрий роблять Бр. і Тов. в Лейквуд, а з котрого весь дохід піде до краю на голодуючих. Тому проситься всіх членів прийти на мітинґ в означений час, бо будуть контрольори здавати справозданнє за 6 місяців. Взиваєсь тих членів, котрі довгують, щоби вирівнали свої залеглости, бо впротивнім разі будуть суспендовані. Також проситься всіх членів і цілий загал, щоби взяли участь в пікніку з котрого дохід піде на так важну ціль. — Франко Віркійовський, секр. фін.; Никола Павлуцький, предс.

ҐЛЕСТОНБУРИ, КОНН. Бр. св. І. Хрестителя, від. 138, повідомляє, що піврічний мітинґ відбудеться дня 5-го липня 1925, точно о першій годині пополудни. Неявившийся член підлягає карі 50 ц., а урядник $1.00. — Михайло Саламаха, секр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. Бр. Рожд. Пр. Богор., від. 259, буде мтан піврічний мітинґ 5-го липня, о годині 2-ій пополудни в Укр. Гали під ч. 4950 So. Paulina St. Проситься членів, щоби прибули на сей мітинґ, бо є богато нових справ до полагодження і буде справозданнє фінансове. Напоминається членів, котрі мають довг за місячні вкладки, щоб прибули на мітинґ і вирівнали його, бо впротивнім разі будуть суспендовані з Бр. і У. Н. С. Неявившийся член на мітинґ підлягає карі 1.00, а урядник 2.00 дол. — О. Олешко, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Жер. Любов, від. 144, подає до відома всім своїм членам і членкиням, що піврічні збори відбудуться о год. 8. вечером в пятницю, дня 3. липня, в гали У. Н. Дому, 217 Іст 6-та ул. Проситься всіх членів і членкинь прийти на той мітинґ, бо є важні справи до полагодження. Проситься привести хоч по одному новому членови бо будесь принимати без вступного до У. Н. С. і Тов. — Стефан Шевців, предс.; Дмитро Чайка, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. Тов. ім. Івана Франка, від. 241, повідомляє, що мітинґ піврічний відбудесь в неділю, дня 5. липня, о годиці 12, в гали парафіяльній. Проситься всіх членів, щоби явились на тім мітинґу і вирівнали свої місячні залеглости. Взиваєсь членів, щоби кождий член старався приєднати хоч одного члена; будесь принимати членів до Тов без вступного, а до У. Н. Союза після статута. — А. Сусла, предс.; М. Камфоник, кас.; Н. оЛотцький, секр.

ПАТЕРСОН, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 64, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітинґ відбудеся в суботу, дня 4-го липня, точно о годині 7-мій вечером, під ч. 435 мейн ул. Кождий член має явитись і сповнити свій обовязок. Неявившийся член без важної причини буде караний 1 дол., а урядник 2 дол. Проситься членів, щоби по змозі приводили на мітинґ нових членів. — Д. Ридчук, предс.; Г. Нічка, кас.; М. Сас, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Тов. Запорожська Січ, від. 388, повідомляє своїх членів, що піврічний мітинґ відбудесь в неділю, дня 5. липня, о 1. год. пополудни. Проситься всіх членів, щоби явились на тім мітинґу, бо суть важні справи до полагодження. Неявившийся член заплатить кари 50 центів. — П. Пазюк, пресд.; С. Мелько, секр.

БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. Пр. Тройці, від. 203, повідомляє всіх своїх членів місцевих і позамісцевих, що піврічні збори сего Братства відбудуться в суботу, дня 4. липня с. р. в гали церковній, 162 Норт 5. ул., о годині 8. рано. Кождий член обовязаний явитись з відзнакою на богослужение, яке відправиться за померших членів братства, а опісля відбудуться піврічні збори. Контрольна комісія зложить звіт з перегляду книжок урядників. Будесь принимати в члени братства без вступного, а до У. Н. Союза після статута. Неявившийся член на ті збори підлягає карі після статута. На тих зборах будуть вирішені важні справи. — Мих. Шипот, предс.; Волод. Яськевич, секр.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й. Укр. Бр. св. О. Николая, від. 293, повідомляє своїх членів місцевих і позамісцевих, що піврічні збори сего Братства відбудуться в неділю, дня 5. липня с. р., в гали каплиці, 157 — 18. ул., о годині 11. перед полуднем. Кождий член обовязаний явитись під карою, бо будуть важні справи до вирішення. До Братства будем принимати без вступу, а до У. Н. Союза після статута. — Лев Дибак, предс.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Свобода, від. 194, повідомляє, що надзвичайний мітинґ відбудесь о 7.30 вечером в суботу, дня . липня, в гали4 Бекер Касіно, 358 Вест 44-та ул. До полагодження є важні справи піврічного мітинґу. Неявившийся член заплатить кари 50 ц., а урядник 1.00. — Іван Наконечний, предс.; Ів. Витак, секр.

ЯК ЧУТИСЯ ДОБРЕ В ЛІТІ.

Легке травлення і регулярне вичищування, суть головними чинниками, щоби чулисьтеся добре підчас літних місяців. Коли Ваші внутренности забиті є труючими відпадками, тоді не будете чутися добре. Трінера Гіркє Вино вичистить внутренности і держить їх в чистоті, помагає травленню, привертає здоровий апетит і віджиблає цілий Ваш систем. В липни і серпни повинністе мати в дома бутельку Трінера Гіркого Вина, а також взяти його коли ідете на вакації. Позбудьтеся клопотів з забуреннями жолудка, а будете вживати літнього сезону в повні. Коли Ваш аптикар або спродавця лікарств не має його на складі, пишіть до: Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

На змучені ноги попробуйте Трінера Лінименту а на ґаґнети Трінера „Корн Ремеді", а забудетеся як скоро ділають сі препарати.

Сим подається до відома всім нашим читачам, що присилаючи до поміщення ріжні оголошення до часописи „Свобода", треба рівночасно враз з оголошеннями прислати і належитість за них. Щоби читачі могли орієнтуватися яка належитість має бути прислана враз з данним оголошенням, будуть ласкаві за кожде написане в оголошенню одно слово числити 2 цт. коли таке оголошене має 30 або більше слів. За оголошення котрі не мають 30 слів платиться 50 цнт. за раз. Виняток творять лишень відділи У. Н. Союза, котрих оголошення мають бути підписані місцевим урядом відділу. Всі оголошення мають бути присилані до адміністрації „Свободи" 5—6 день перед днем оголошення їх в часописи, так що колиби вимагала сего потреба, був час порозумітися зі сторонами. Сторони котрі не схотять пристосоватися і придержуватися повисших правил, не можуть відтак нарікати на часопись, що непоміщено їм оголошення чи оголошень.

Адм. „Свободи".

НОВІ КНИЖКИ ЯКІ МОЖНА НАБУТИ У КНИГАРНІ „СВОБОДИ":

М. Капустянський — ПОХІД УКРАЇНСЬКИХ АРМІЙ НА КИЇВ—ОДЕСУ В 1919 РОЦІ (короткий воєнно-історичний огляд). Части І., ІІ. і ІІІ. з 28 кольоровими схемами-[illegible] і документами в додатку. Ціна .... 70 ц.

М. Вознак — УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНІСТЬ. Ціна .... 20 ц.

ВИДАННЯ „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" У ЛЬВОВІ:

Юра Шкрумеляк — ПОЇЗД МЕРЦІВ (картина Жерт і Трудів). Ціна 15 ц.
Василь Софронів — БО ВІРНА ВІНОЮ. (Збірка нарисів). Ціна ...... 10 ц.
Евген воровський — СЕРЕД КУЛЬ І ҐРАНАТ. (Начерки). Ціна ...... 10 ц.
Софія Тобілевич (Карпенко-Кара) — РІДНІ ГОСТІ. (Спогади з побуту Українських Січових Стрільців на Степовій Україні). Ціна ...... 10 ц.

Замовлення разом зі валученням належитости (моні-ордер або чек [illegible]) слати до:

Замовлення слати на адресу:

„SVOBODA", 83 Grand St., JERSEY CITY, N. J.

ДОПИСІ.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Поміч на будову Народного Дому.

З глухої закутини із над крутого Збруча, повіт Скалат, зі села Заднишівки, звернулися свого часу з просьбою до нас односельчани, щоб їм помогти побудувати Народний Дім. Се кликали ті, що люблять свою Україну і не стратили ще надії, що побачать вільною та уквітчаною красою правди й волі для всіх одну українську державу, у якій би народ міг любитися і творити життя. Розуміючи їх віру, з якою вони заходяться під брутальним переможцем, наші місцеві громадяни постановили піти їм з помочию. Заряджено збірку. Прилучилися до неї отсі громадяни і по десять долярів зложили:

Гр. Т. Войтовіч, Данило Кучмак, І. Старик, М. Кавецкий, Т. Милещук, А. Шевчук, Г. Чорній, Т. Михальчук, Г. Когут, П. Милещук, П. Матусів, М. Кавецкий (мол.) Ю. Білик, А. Кинаш, І. Гурин, К. Мельинк, М. Гук, М. Цимбаліста, Скат, А. Шум, В. Китай, Т. Мигаль; А. Кавецкий; Н. Кавецкий 8 дол.; І. Чорній 6 дол.

По 5 долярів зложили: Т. Шода, А. Покотило, М. Ревчук, М. Филипов, М. Кучмак, П. Білик, Н. Кавецкий (мол.), М. Демянчук, М. Гуцуляк, Я. Омельчук, Т. Гурин, П. Чорній, А. Милещук, І. Гречак, А. Гурин, І. Янковіч, Н. Цимбалістий. По 3 доляри: І. Хитрик, І. Мельник. По 2 дол.: В. Гук, Н. Середний. По 1 дол. зложили: М. Мудрин, Ф. Хальпович, Теодор Малінович, М. Кисіль, Д. Михальчук, Т. Теплий, Н. Білик, Н. Дмитрів, Ф. Мазепа, А. Мазепа, В. Прус, С. Кудрик, І. Вербіцький, М. Кобрин, Ю. Ґорин, О. Гевко. Разом зібрано 329 дол. 300 дол. вже вислано до краю. Оплата пересилки 12 дол. Решта лишається в касієра.

Збірці ще не кінець і на повисшу ціль буде продовжатися дальше. З приватних листів зі старого краю видно, що в рідним селі заложений спеціяльний комітет женщин, котрий віднісся з тою самою просьбою і до женщин. В селі запанувала велика радість від того часу, коли отримали сї гроші. Кождий від сідоглавого старця до найменчої дитини радувався, що Україна не загине і що ми на чужині не упадаємо на дусі, а підносимося в гору. Через кілька днів ніхто про ніщо не говорив, тільки про поміч з Америки.

За Комітет: Тимко Милещук, голова; І. Старик, секретар; М. Кавецький, касієр; Т. Войтовіч, Г. Чорній, Я. Омельчук, П. Милещук.

Гроші проситься слати на адресу касієра: М. Кавецкий
16 E. 19th St. New York, N. Y.

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Українські, польські, російські і словацькі робітники міста Ню Йорку організують свій власний юнійний льокаль.

20-го червня ц. р. відбулись збори робітників вище згаданих національностей, працюючих при цементових роботах. Ціль зборів — організувати українсько-польсько-російсько-словацький льокаль юнії „Юнайтед Сімент енд Канкріт Воркерс Юніон".

Ввиду того, що справа важна і декого з робітників інтересуюча, а з окрема робітників працюючих в даному фаху, орґанізаційний комітет рішив подати до преси пару статтів інформаційного характеру.

До тепер вище згадані робітники були членами 18-го льокалю „Юнайтед Сімент енд Канкріт Воркерс". Протекційна система зі сторони урядників того льокалю та нетерпимість до робітників не володіючих англійською мовою — також зі сторони уряду — доводили до таких наслідків, що деякі робітники розчаровувались в значінню самої юнії. Многі почали вважати, що урядник, володіючий англійською мовою, має бути з правила абсолютним диктатором, а чужинецький робітник, коштом якого держиться цей урядник, має тільки слухати, мовчати та принимати за золоту монету все, що урядник скаже чи зробить, хочаб і робив як найгірше.

У 18-му льокалю є зорганізовано около 1500 робітників, а подавляючу більшість між ними становлять Українці, Поляки, Росіяне та Словаки, що зовсім не володіють англійською мовою, або знають її дуже слабо. Тож буває, що на зборах юнії, де урядова мова англійська, більшість членів льокалю не може висказуватись свобідно про біжучі справи юнії. А як хто і пробує висказати свою думку ломаною англійщиною, то лиш виставляє себе на кпини зі сторони тих, які з якихсь причин бажають, щоб більшість юнії завжди мовчала. В наслідок такого поводження з робітниками не володіючими англійською мовою в них затрачується охота ходити на юнійні мітинґи. Та показалось, що того якраз і потрібно декому, бо при таких відносинах мож вести в льокалю безконтрольну господарку, а це ще більше понижує гідність юнії в очах членства.

Маючи досвід з італійського льокалю тої самої юнії, який також свого часу відорвався від 18-го льокалю ізза тих самих причин і сьогодня гарно розвивається, бо всім членам є змога брати активну участь в діяльности льокалю, ми, українські, польські, російські та словацькі робітники, також рішили відлучитися від 18-го льокалю, щоб створити свій окремий льокаль юнії цементових робітників.

При тім виразно зазначуємо, що в нас немає на цілн відриватися від юнії; ми тільки хочемо утворити осібний льокаль з тих робітників, що розуміють себе більш-менш в розмові і через те зможуть брати активну участь в життю юнії та зможуть бути її дійсними членами, а не лиш стояти в ній на те, щоб платити вкладки і мовчати, так як практикувалось до тепер в нашім 18-ім льокалю.

Орґанізаційний комітет рішив ще раз скликати в цій справі збори при масовій участи всіх інтересованих цементових робітників, про що буде в свій час повідомлення в пресі.

За Комітет:
І. Дзюба, предс.,
С. Назар, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

НОТИ І РОЛЬКИ НА ПЯНО.
Ми Гайдамаки $1.00; Ой у лузі $1.00; Там на горі сніг біленький $1.00; Берізка, український вальц, 75 ц. Перші три зі словами, дуже гарні. Замовляйте, щоб почути рідну пісню. Пишіть **SICHOWY BAZAR, 34 E. 7th Street, New York, N. Y.** 149-56

ПОШУКУЮ своїх знакомих Якова Винник і Василя Нагорняк з села Лядське, повіт Товмач, Галичина. Хтоби о них знав, або вони самі, нехай зголоситься до **ФЕДОР СИСАК, 11269 Colonial Ave., Detroit, Mich.** 152-53

НА ПРОДАЖ одно-фамілійний дім, 6 великих кімнат, 3 лоти, богато півесових дерев і виноград, близько школа і руська церков. Лишаю місто. Голоситися, **511 BOWER STREET, LINDEN, N. J.** 152-53

ПОЗІР БЕЗНЕСМЕНИ! Є на продаж великий інтерес General Store в Ню Йорк Мільс, коло Ютика. Тижневий оборот 800 дол. Властитель доробився маєтку і хоче спочати. Голоситись до: **STEPHAN ZAMORY, 117 Main St., New York Mills, N. Y.** 150-52

НАЙБІЛЬШИЙ УКР. СКЛАД РЕКОРДІВ У ФИЛАДЕЛФІЇ, ПА.
На складі маємо українські і російські рекорди Бронсвік, Віктор, Коломбія і Одеон, як також українські і російські рольки на пяно. —152
MIZNARODNY BAZAR
703 Fairmount Ave., Philadelphia, Pa.

КОСИ

Маємо австрійські серпи і коси з найліпшої серебристої стали, коса довга 32 цалі, важить поверх фунта, за одним поклепанням косить пару днів. Ціна коси $3.00. Перстень до коси 50 ц. Бабка 75 ц. Молоток 60 ц. Брусок 25 ц. Серп з зубами $1.00.
Замовлення враз з грішми посилайте на адресу: 121—
UKRAINIAN BAZAR
168 E. 4th St., New York, N. Y.

КОЛИ ЦІЛИЙ СВІТ СПИТЬ, тільки Ти спати не годен, бо терпиш на ріжні долегливости, як: катар жолудка, кишок, голови, ух, очий, або носа, хороби легких, горла, хронічний кашель, нервовість, нечиста кров, на весняні прищі, дзьоби, вуграки, плями, лишаї, лупячуся шкіру, або волося на лици, руках і тілі, налиг пиянства, куреня або жуття тютюну, заживання табаки, на воле, солітра, астму, валента, хронічне затвердженнє, сиве волося, звялі груди, хочете мати буйне, полискуючеся або кучеряве волося, не трівожтеся, бо наші правдиві средства тисячам дали поміч і Вас не заведуть. Зголосіться, або пишіть долучаючи 2-центову марку по пораду і **цінник даром** до: **WRUBLEWSKYJ N. N., 180 Ave. C, New York.**

ЧИ ЗНАЄТЕ?

ЩО наше бюро полагоджує усі справи нотаріяльні, як контракти, повновласти та проче?
ЩО наше бюро пересилає гроші до всіх частий світа, почтою і телеґрафічно, і виплачує гроші в краю Вашій родині американськими долярами?
ЩО посередничимо при купнах домів, льотів, фарм та прочих реальностий як в Америці так і в старім краю?

КОЛИ НЕ ЗНАЄТЕ,
то вмісто поручати свої справи чужинцям, перш усього зверніться до свого загально звісного Бюра під адресою:
FOREIGN INFORMATION BUREAU,
86 East 4th Street, New York City.

ГОРОСКОП

Коли хочете бути щасливі, не мати клопотів, коли хочете дізнатися про богато цікавих таємниць, бути звісним маґіком, пишіть сейчас по гороскоп або астрольоґічну віщбу долі. На пересилку гороскопу і церкулярів залучіть 4 ц. марками: **Universal Sale House, 1686 Ave. A., New York City.**

ДАРОМ КОЖДОМУ ілюстровану книжочку в котрій є богато новостий та лічничих порад що принесе Вам користь. Пишіть сейчас по ню, залучаючи кілька марок на пересилку. **European Book Supply Co., 1449 W. Division St., Dept. 19, Chicago, Ill.** 41

ВСЕСВІТНА ІСТОРІЯ.

Написав Й. Чайківський. — Всесвітна Історія часть І.: старинна історія, стор. 280. — Є се нове видання популярної (за др. Тугецом) історії, написаної коротко і звязково. В новому сьому виданню богато ілюстрацій. — Часть ІІ.: середні віки, стор. 246. — В сій частині звернено належну увагу на укр. історію, чого давніще не бувало. — Часть ІІІ.: нові часи, стор. 304. — Сей підручник доводить історичні події до 1911. р. Як і в других частинах, так і тут, звернено велику увагу на укр. історію і на кінці додано реєстр важнійших історичних дат.

Всі три томи в оправі $3.25.

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.